

[Frøde Nielsen.]

slaget, det er den Linie, som det nu foreliggende Lovforslag ligger paa.

Forslaget, der samlede Flertal i den sønderjyske Skolekommission, og som den højtærede Undervisningsminister nu har forelagt, gaar kort og godt ud paa at ophæve de Bestemmelser, der betyder Opretholdelse af tysksprogede offentlige Skoler, medens tyske Privatskoler fortsat er tilladt. Vi tilstræber en Afskaffelse af Særrettighederne, men gaar selvsagt ikke ind for nogen som helst Undtagelseslovgivning. Jeg er ganske klar over, at der vel kan være Omraader, hvor en Særordning ikke er til at undgaa, men vi maa naa saa langt, det overhovedet er gør ligt, og det er i Hovedtrækkene muligt paa Skolens Omraade at undgaa Særlovgivning.

Alle, der slutter sig til det tyske Mindretal, kan Dansk. Der er saa faa Undtagelser, at de ikke tæller med. Der foreligger altsaa ikke nogen sproglig Nødvendighed for at opretholde tysksprogede offentlige Skoler; gør vi det alligevel, opretholder vi en Særrettighed, der har mistet sin Berettigelse. Det har i vid Udstrækning været saaledes, baade i de tyske Børnehaver og i Førsteklasserne i de tyske Skoler, at Arbejdet har formet sig som en Indførelse af Børnene i Tysk; mange af dem forstod ikke Tysk; deres Hjemmesprog og Sproget blandt Kammeraterne var dansk. Det bliver da Spørgsmaalet: Kan dette siges at være en dansk Statsopgave? Kan det siges at være en nødvendig Hæder til Frisind og Tolerance? Alt har sin rimelige Grænse; vi skal ikke gaa saa langt ud i Frisind og Ydelse til andre, at vi bliver uretfærdige mod os selv. Det kan ikke være saadan, at den kraftige Lære, som vi og hele den frie Verden har faaet, skulde være ganske spildt for os.

Den offentlige Skole i Sønderjylland maa være rent dansksproget. Ønsker Tyskerne deres Børn undervist paa tysk, maa de oprette Privatskoler. Tilsvarende Ret gælder for en hvilken som helst Kreds af danske Borgere, der ikke føler sig tilfredse med Folkeskolen. Men der er her et Omraade, hvor visse særlige Bestemmelser maa træffes, saadan som Forholdene ligger nu og i den nærmeste Fremtid. Det er baade rimeligt og nødvendigt, at der indføres et skærpet Tilsyn med disse Skoler, det er nødvendigt efter de Oplevelser, vi har haft, og det er nødvendigt, fordi vi staar som en allieret Stat. Vi kan ikke inden for dansk Højhedsomraade tolerere Skoler, som maaske i

nogen Grad vil virke med nazistisk Livsanskuelse som Grundlag. Dette er erkendt af hele den sønderjyske Skolekommission.

Det hedder derfor i Forslaget, at Lærere og Lærerinder, der virker i disse Privatskoler, skal godkendes af Skoleautoriteterne, og at denne Godkendelse kan tilbagekaldes. Jeg tror, at denne Bestemmelse i betydelig Grad vil virke forebyggende. Ogsaa med Hensyn til Læse- og Lærematerialet, der skal bruges, gælder det, at det skal godkendes. Vi maa i saa vid Udstrækning, som det staar i vor Magt, forhindre Brugen af nazistisk inficeret Materiale. I Skolekommissionens Betænkning findes optrykt Eksempler paa, hvor ondartet Materialet var i den nazistiske Periode. Disse tyske Privatskoler skal ifølge Forslaget oppebære lignende Statstilskud, som alle andre Privatskoler i dette Land. Vi ønsker ingen Undtagelsesstilling her.

Jeg tror, at en Skoleordning som den foreslaaede vil betyde, at den enkelte maa tage langt klarere og mere afgørende Stilling end før. Der vil ikke blive Tale om den Lunkenhed, der havde de hyppige Overflytninger mellem dansk og tysk som Følge. Jeg tror kort sagt, at der vil blive Tale om en sundere Tilstand baade skolemæssigt og nationalt.

Kommissionens Flertal erkender, at der i nogen Grad gør sig et Gensidighedshensyn gældende, hvad angaar Mindretalsforholdene paa begge Sider Grænsen. Men dette Hensyn krænes heller ikke ved vort Forslag. Kompetente Repræsentanter for de danske Sydslesvigere har to Gange i Kommissionen klart givet Udtryk for, at de for deres Vedkommende anser Privatskoleordningen for den bedste; i Overvejelsen af Gensidighedshensynet er det det afgørende for os. At de saa i Øjeblikket bruger den danske Kommuneskole i Flensborg og agter at bruge den projekterede dansksprogede Kommuneskole i Slesvig, er derimod ikke afgørende. Det er for krampagtigt, at Kommissionsmindretallet søger at tillægge disse Skolers Eksistens ganske særlig Vægt. Der skinner gennem dette Standpunkt, synes jeg, en vis Angst for, at vi paa dansk Side skulde have blot Antydning af en Fordel. Vi kan gøre det med rolig Samvittighed, det har hidtil altid været Tyskland, der har haft Fordelen.

Jeg fik netop i Gaar Brev fra en af de ledende danske Sydslesvigere, der i sit Brev til mig belyser ogsaa dette Spørgsmaal og blandt andet skriver — jeg har Brevet hos mig, hvis nogen skulde ønske at føre Kontrol med Rigtigheden af det, jeg refererer —: